

**A COMPARATIVE PHONOLOGY AND
MORPHOLOGY OF UKAAN DIALECTS
OF OLD AKOKO DIVISION**

BY

MICHAEL AJIBOLA ABIODUN

B.A., M.A. (ILORIN)

A THESIS SUBMITTED TO THE DEPARTMENT OF LINGUISTICS AND
NIGERIAN LANGUAGES, UNIVERSITY OF ILORIN, NIGERIA, IN
PARTIAL FULFILMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
DOCTOR OF PHILOSOPHY (LINGUISTICS)

APPENDIX.

RECONSTRUCTED LEXICAL ITEMS IN UKAAN.

Ikaan	Iyinno	Iigau	Ísheu	Proto-form	Gloss
ìfúm	ìfú	ìfú	ìfūm	*ìfūmṽ	'head'
èwùr	èwur	Èwus/ètù	èwùr	*èwùrV	'hair'
ìdʒì	ìdʒì	ìdʒì	ìdʒì	*ìdʒì	'eye'
ùrùg	ùfùg	ùrùg	ùfòg	*ùrùgV	'ear'
òkórò	òkórò	òkórò	òkórò	*òkórò	'nose'
òymó	òy ^w ó	òymó	òymó	*òy ^w ó	'mouth'
òṅ Ì	àṅṅ	òṅòg	àṅṅ	*òṅògV	'tooth'
èmó	èjù	èṅó	èjù	*èṅó	'tongue'
òhòg	òhò	èlòg	èlòg	*òdgògV	'neck'
ìymà	ìy ^w àhì	ìymàhì	ìymàhì	*ìy ^w àhì	'breast'
ìmí	ìmī	ìmī	ìmī	*ìmī	'stomach'
àwòr	àwòr	ìwòl	ìwòr	*àwòrV	'belly'
òkpódù	òkpódù	òkpódù	òkpódù	*òkpódù	'navel'
àtì	àtì	ètì	ètì /fù	*àtì	'back'
òwó	òwó	òwó	òwó	*òwó	'hand'

Ikaan	Iyinno	Iigau	Isheu	Proto-form	Gloss
ítán	ítán	ítán	ítán	*ítánv̄	'palm'
ìjǎ	ìjǎ	ìjǎ	ìjǎ	*ìjǎ	'fingernail'
àkpàg	Àk ^w àg/itò	àkpàg	àkpàg	*àpk ^w àg	'buttocks'
ètʃèr	ìwès	èʃèʃ	èʃèʃ	*ì tʃrV	'penis'
ìtì	èfót	ìlág	ìlág/èfór	*èfótV/ ìlágV	'vagina'
ìhó	ùsés	ùkpàg	àrè	?	'thigh'
ùkàn	ùwèhi	ùwèhi	ùwé	*ùwéhí	'leg'
ìhóróm	ìhúhù	ìhúhù	ìhúhù	*ìhórómv̄	'knee'
ìrì	ìsì	ìhí	ìsì	*ìrì	'body'
èy ^w é	èy ^w é	èy ^w é	èy ^w é	*èy ^w é	'skin, shoe'
òy ^w ó	òy ^w ó	òy ^w ó	òy ^w ó	*òy ^w ó	'bone'
òd'á	ùjǎ	ùjǎ	ùjǎ	*ùjǎ	'blood'
àdòrú	àsá	àhó	àsá	*àdòrú	'siliva'
ùjéní	ùjéní	ùjén	ùjén	*ùjéní	'urine'
àjǎ	àsú	àsú	àsím	*àjǎ	'faeces'
ùjág	ùjág	ùjág	ùjág	*ùjágv̄	'food'
ùmò	ùmò	ùmò	ùmò	*ùmò	'water'
òwóg	òsó	òhá	òsó	*òr ^w ógv̄	'soup'
ènóm	ènóm	ènóm	ènóm	*ènómv̄	'meat'
àjóm	àjóm	àjóm	àjóm	*àjómv̄	'fat (of animal)'
ùbít	ùbír	ùbír	ùbír	*ùbíCV	'oil'
èʃíʃì	ènómùmó	ènáhú	ènáhú	?	'fish'
ù y ^w í	ù y ^w í	ùkáy ^w í	ùkáy ^w í	*ùkáy ^w í	'salt'
ùrè	ùrè	ùníg	ùjǎ	?	'wine'
ùjǎg	ùjǎg	ùjǎg	ùjǎg	*ùjǎgV	'palmwine'

Ikaan	Iyinṣo	Iigau	Ishẹu	Proto-form	Gloss
ìjọ	ìjọ	ìjú	ìjọ	*ìjú	'yam'
ùgúfẹ	ùgúfẹ	ùgúfẹ	ùgúfẹ	*ùgúfẹ	'cassava'
èrì	èrìm	ènìm	èrìhú	*èrìmú	'guineacorn'
àbàbá	àfù	àfù	àfù	*àfù	'beans'
ùròbà	èfábà	èhèr	èhès	?	'pepper'
ìjògọ	ìjògọ	ìjògọ	ìjògọ	*ìjògọ	'okra'
ìrèmí	ùrèmí	èlèmí	ìrèmí	*èdhèmí	'orange'
ùtàmá	ìtábà	ìtábà	ìtábà	*ìtábà	'tobacco'
òwúrú	òrúrú	òlúlú	òlúlú	*òdh ^w úd ^h ú	'cotton'
òjìd	ùwór	òwól	òwól	*òwódhV	'oil palm'
ìdzò	ìdzó	ìdzó	ìdzó	*ìdzó	'seed'
èfà/òjí	ìfù	èfú	èfù	*èfú	'grass'
òhún	òhún	òhún	òhú	*òhún ^v	'tree'
òfá	òfán	òfó	òfá	*òfán ^v	'leaf'
ìkọ	ìkọ	ìkọ	ìkọ	*ìkọ	'bark (tree)'
òjím	òjím	ìkìkìf	òjím	*òjím ^v	'root'
ùjù	ùgú	ùgú	ùgú	*ùgú	'thorn'
ùgbéré	òsín	òkúlò	òkúlò	?	'cane'
àbòbò	àbòbò	àbò	àbò	*àbòbò	'charcoal'
ìṅá	ìṅá	ìṅá	ìṅá	*ìṅá	'fire'
èrìd	èsìr	èhìl	èsìl	*èrìdhV	'smoke'
èhúhú	èhúhú	èhúhú	èhúhú	*èhúhú	'ashes'
èkèrè	èkèrè	ùfokù	èkèlè	*èkèdhè	'pot'
òkpó	òk ^w ó	èd ^z íd ^z é	òkpó	*òk ^w ó	'calabash'
ùkọg	ùkọg	ùkọg	ùkọg	*ùkọgV	'grinding stone'

Ikaan	Iyinno	Ilgau	Ishɛu	Proto-form	Gloss
ìdzòhò	ìdzòhò	ìdzò	ìdzò	*ìdzòhò	'mortar'
èwá	èwájú	èwá	èwájú	*èwájú	'knife'
òkpán	òk ^w án	òkpán	òkpán	*òkpánv̄	'hoe'
ùdùgó	ùdzé	èdù	ifádz	?	'aze'
ùgóró	ùgóró	ùgóló	ùgóló	*ùgódhó	'cutlass'
àbàr	àbàs	(èkpó)	àbàs	*àbàrV	'matchet'
èkán	èkán	(òbàkà)	èkán	*ùkánv̄	'spear'
ìfɛ̀nò	ìfɛ̀nò	ìfɛ̀nò	(ùkùl)	*ìfɛ̀nù	'arrow/bow'
òfɛ̀n	òfɛ̀	òfɛ̀n	òfɛ̀n	*òfɛ̀nv̄	'mat'
ùkùr	ùkùr	ùkùl	ùkùl	*ùkùdhV	'iron'
ùkù	ùkù	ùkù	ùkù	*ùkù	'rope'
àwù	àwù	àwù	àwù	*àwù	'robe/gown'
èfó	èfó	(ègùlé)	èfó	*èfó	'cap'
èɣ ^w ɛ̀n	èɣ ^w ɛ̀n	èɣ ^w ɛ̀n	èɣ ^w ɛ̀n	*èɣ ^w ɛ̀n	'hat'
ìɣ ^w è	ìɣ ^w è	ìɣ ^w è	ìɣ ^w è	*ìɣ ^w è	'money'
ókó	ókó	ókó/ègè̀n	ókó	*ókó	'door'
òkájí	òkájí	òkájí	òkájí	*òkájí	'wall'
ìkàf	ìkàf	ìkàf	ìkàdɜ	*ìkàdɜV	'town'
òrè	òrèhù	òlè	òlè	*òrdhèhù	'road'
àfér	ìrà	ìkùláhé	ìkàláhí	?	'rubbish heap'
àwóg	àɣóg	àɣágá	(èfɛ̀)	*àɣ ^w ógá	'bush'
ùmú	ùmú	ùmú	ùmú	*ùmú	'river'
ògbòró	Òg ^w óró	ògbòlò	ògbòlò	*ògbòdhó	'river'
ìrá	ìsá	ìrá	ìsá	*ìsá	'stone'
àkpàg	àk ^w àràg	àkpàg	àkpà	*àk ^w àràgV	'mountain'

Ikaan	Iyinno	Iigau	Ishẹu	Proto-form	Gloss
èkpòòn	èk ^w ón	èkpòònù	èkpòònù	*èk ^w óCòhù	'a variety of stone'
òdzòdz	òdzòdz	odzodz	odzodz	*òdzòdzV	'rock'
ùràà	ìʃìʃ	ùràà	ìʃìʃ	?	'ground'
òtùtùg	òtùtùg	òtùtùg	òtùtùg	*òtùtùgV	'dust'
òʃè	òʃèn	òʃèn	òʃeñ	*òʃèn	'sand'
òṣó	òtòtò	òhó	ìtòtòg	*ìtòtòyṽ	'mud'
òjù	òjù	òjù	òjù	*òjù	'wind'
ìrù	(ìʃùgù)	èhù	èhù	*èrù	'rain'
èwìr	èwìʃ	èhèʃ	èwìʃ	*èwìʃV	'sun'
òdzó	òdzó	òdzó	òdzó	*òdzó	'moon'
ìʃìʃìrì	ìʃìʃì	ìʃìʃìg	àʃùʃù	*àʃùʃùgV	'star'
àràhú	àràhú	àlàhú	àlàhú	*àdhàhú	'night'
ìjòhú	ìjòhú	ìjòhú	ìjòhú	*ìjòhú	'dawn'
èkènèrù	èkènè	èkènèʃù	èkènèʃù	*èkènèrù	'evening'
òjòdí	òjòdí	òṣìrì	òṣó	*òṣòdí	'darkness'
ùmó	ùmó	ùmó	ùmó	*ùmóV	'sleep' (n)
òròhò	òʃùhù	òhùhù	òʃùhù	*òrùhù	'work' (n)
ìhúm	ìhù	ìhù	ìhúm	*ìhúmṽ	'war'
èmó	èmó	èmó	èmó	*èmó	'hunger'
ìwág	ìwág	ìwág	ìwág	*ìwágV	'year'
òròg	òròg	òlòg	òlòg	*òdhògV	'raining season'
ùymó	ùy ^w ó/ùhù	ògmò	ùmó	*òymò	'song'
ànà	ùnà	ùnà	ùnà	*ùnà	'story'
àtùm	àtù	àtù	àtù/ìbòs	*àtùmṽ	'lies'
òfé	ùfì	ìfì	òfé	*òfì	'something'

Ikaan	Iyinṣo	Iigau	Ishẹu	Proto-form	Gloss
èwí	èwí	èwí	èwí	*èwí	'goat'
èfí	èfí	èfí	èfí	*èfí	'he-goat'
èkòkò	èkòkò	èkòkò	èkòkò	*èkòkò	'chicken'
ìfèn	ìfèn	ìfèn	ìfèn	*ìfènṽ	'egg'
ìkòn	ìkòn	ìgò	ìkòn	*ìkònṽ	'horn (of animal)'
òrùm	òrù	òlù	òlù	*òdhùmṽ	'tail'
èràgú	èsàjág	èdhàgú	èsàgú	*èràjágú	'sheep'
èná	èná	èná	èná	*èná	'cow'
èhú	'èyímò	èyímò	èhímò	*èghímò	'bush cat'
èrè	èrè	èlè	èlè	*èdhè	'tortoise (type)'
èmà	èmà	èmà	èmà	*èmà	'tortoise (type)'
èság	èsák	èsák	èság	*èságV	'crab'
àfùrùg	àfùrùk	àfùrùk	àfùrùg	*àfùrùgV	'foam'
èdúù	èdúù	èrú'	èrúù	*èdúCù	'toad'
(ùtúrù)	èdú	èrú	èrúù	*èdúCù	'toad'
ùfù(ráà)	ùfù	ùfù(dzídzi)		*ùfù	'snake'
èbób	èbób	èbób	èbób	*èbóbV	'cobra'
ègènè	ègènè	ègènè	ègènè	*ègènè	'green snake'
èsó	èsú	èsó	ìfú	*ìfú	'housefly'
ùrò	ùfù	ùfù	òfù	*ùròṽ	'bee'
èwíwí	èg ^w ìg ^w í	ègbígbí	ègbígbí	*èg ^w ìg ^w í	'mosquito'
èékàn	èkájá	èékà	èkájá	*èCékàjàṽ	'bird'
òdzèg	òdzèg	òdzèg	òdzèg	*òdzèg	'kite/hawk'
ènǎr	ènǎf		èhíf	*èǎfV	'guinea fowl'

Ikaan	Iyinno	Iigau	Isheu	Proto-form	Gloss
èfàb	èfàb	èfàb	èfàb	*èfàbV	'bat'
òní	òní	òní	òní	*òní	'person'
èní	èní	èní	èní	*ìní	'name'
òwér	Òwés	òjér	Òwés	*òwérV	'man, male'
òjén	òjé	ùní	ùní	*ùní	'wife'
òjén	ùwí	òjén	ojel	*òjíwí	'female'
òjí	òjí	òjí	òjí	*òjí	'child'
èrá	òsá	òhá	òsá	*òsá	'in-law'
òkàf	òkàf	òkàf	òkàdɜ	*òkàdɜV	'guest'
òjíím	(ògòdò)	òjíím	òjíím	*òjíímV	'friend'
òtʃéédɜ	ùdɜ	òdɜ	ùdɜ	*òtʃídɜ	'thief'
òtè	òtè	òtòw	òtèwù	*òtèwù	'medicine'
òrífà	òrífà	òlífà	òlífà	*òdhífà	'God'
ʃí	ʃí	ʃí	ʃí	*ʃí	'one'
wà	wà	wà	wà	*wà	'two'
tás	tás	tás	tás	*tárV	'three'
náhí	náhí	náhí	náhí	*náhí	'four'
tòn	ʃùn	tòn	sòn	*tʃùnṽ	'five'
ràdá	sàdá	ràdá	sàrá	*ràdá	'six'
rànésí	sànésí	rènésí	sènésí	*rànésí	'seven'
òpú	òpú	àfú	àfú	*òpú	'ten'
ùtítí	ùtítí	ùtítí	ùtítí	*ùCíCí	'black'
òjǎwá	òjǎwá	òjǎwá	ògǎgá	*òjǎgá	'new'
ùwáwǎr	ùwǎf	ùwáwǎf	ùwáwǎf	*ùwáwǎr	'red'
òdí	òdíímù	òríím	òdííd ím	*òdídíímṽ	'long'

Ikaan	Iyinṣo	Iigau	Isheu	Proto-form	Gloss
èjémò	ìjímù	èjémò	èjémò	*ìjímù	'right (side)'
(afáfà)	ùfó	ùfó	ùfó	*ùfó	'good'
mí	mí	mí	mí	*mí	'to swallow'
jé	jé	jé	jé	*jé	'to eat'
(wú)	tò/mè	tòl	tòl	*tòdhV	'to drink'
jóm	jóm	jóm	jóm	*jómV	'to bite'
ṣé	ṣé	ṣé	ṣé	*ṣé	'to vomit'
jàfì	jàfì	jàfì	jàfì	*jàfì	'to lick'
ṣúà	túf	túf	tú	*tṣúfà	'to spit'
ṣéní	ṣén	ṣén	ṣén	*ṣéní	'to pass urine'
né	né	né	né	*né	'to defecate'
dzó	dzó	dzó	dzó	*dzó	'to give birth'
γ ^w ó	γ ^w ó	γ ^w ó	γ ^w ó	*γ ^w ó	'to die'
ṣò	jó	ṣénù	jénò	*ṣénù	'to stand up'
dáhí	dáhí	ráhí	ráhí	*dáhí	'to prostrate'
kùrà	kùrà	kúlà	kúlà	*kúdhà	'to sleep'
yá	há	há	já	*ghá	'to dream'
hùnòg	hùnòg	hùnòg	hùnòg	*hùnògV	'to go'
wàg	wàg	wàg	wàg	*wàgV	'to come'
wéjé	(fónò)	(wáté)	wélí	?	'to return'
wátè		wátè	rawa	*wátè	'to arrive'
fídí	fíd	fír	fír	*fídí	'to enter'
rédé	séré	héré	sédé	*rédé	'to climb'
dìé	dìé	rìé	rìé	*dìCé	'to descend'
nó	nó	nó	nó	*nó	'to fall'

Ikaan	Iyinṣo	Iigau	Isheṣu	Proto-form	Gloss
ḡéní	ḡéní	ḡín	ḡéní	*ḡání	'to walk'
líó	síó	ḡíó	ḡíó	*tḡíCó	'to run'
kpé	k ^w í	kpé	kpé	*k ^w í	'to call'
há	há	há/hú	(mí)	*há	'to see'
ḡémě	ḡémě	ḡémě	ḡémě	*ḡémě	'to abuse'
kón	kón	kón	kón	*kónv̄	'to fight'
kā	kā	kā	kā/lágé	*kā	'to say'
timó	timó	timó	timó	*timó	'to press down'
máhhù	máhhù	máhhù	máhhù	*máhhù	'to laugh'
jòr	jòr	jòr	jòr	*jòr	'tooth'
ríná	ríná		ríná	*ríná	'to think'
bà	(dzò)bà	bà	bà	*bà	'to know'